

ÉVKÖZI 23. VASÁRNAP

Olv.: Iz 35,4-7a – Jak 2,1-5 – Mk 7,31-37

KOZMA IMRE OH ATYA SZENTMISÉJÉRŐL

Szentmise bevezetése

Kedves testvérek! Elgondolkodtam azon, ahogy az Egyház, a Katolikus Egyház liturgikus naptárát forgattam, szinte vasárnapról vasárnapra a mindennapok kihívásaira fogalmazódik meg nekünk a válasz. Hogyan tovább? A lelkekért folyik a harc – a mi lelkünkért. Nehogy úgy gondolkodjunk a lelkekről, mintha mindenki mást érintene, csak éppen minket nem. Nyilvánvalóan mindig a lelkekért folyt a harc és folyik a harc, és a jövőben is így lesz. Mert az ember spirituális lény, csak azzal az emberrel számolhat, azzal az emberrel tervezhet a liberális gondolkodás is, akinek megismeri értékrendjében a legfontosabbat, és ugyanígy a kereszténység is. Akkor, amikor ezt a harcot emlegetem, akkor annak az európai kereszténységnek a haldoklását kísérik, amely kereszténységnek az Istenét egyszerűen ledöntötték a trónjáról, és új istenség került a trónjára, a liberális gondolkodás istene: a pénz.

Ma amikor ezt a szentmiseáldozatot fölajánljuk, akkor a mai vasárnap üzenete néhány nagyon fontos szempontot ajánl nekünk arra, hogy végiggondoljuk a mi életünkben a legfőbb értékeket. Ha most magunkba nézünk, hátha már ezáltal a magunkba nézés által is előbbre jutunk.

Szentbeszéd

Kedves testvérek! Minden eszme csak a lélekkel elkötelezett emberekkel kezdhet valamit, ugyanis enélkül az embernek csak ösztönös törekvései vannak, és azzal nem érdemes foglalkozni. Nyilvánvaló, hogy az igazság az igazság, az ösztönös életünkkel kapcsolatosan is, meg a lelki életünkkel kapcsolatosan is. De az Isten gondolata, hogy az ember rituális lény, a lélektől meghatározott legyen, különben nem tudja képviselni a keresztény értékeket, és ebből valami furcsa dolog kerül ki.

A mai világunk még keresztény értékeket hangoztató értékrendjének a csúcsa egyáltalán nem az Isten világa. Következésképpen el kell gondolkodnunk azon, amit itt az előbb is hallottunk, hogy Jézus elhozta az Isten országát és mindenkivel jót tett. Betegeket gyógyított, tehát a földi gondjainkkal is foglalkozott, de a lelki életünket is egy más távlatba igyekezett beállítani. Arról ne feledkezzünk el, hogy amikor a földi gondjainkkal kapcsolatosan gondolkodunk Jézus Krisztussal való kapcsolatunkat illetően, akkor ez nem azt jelenti, hogy ő egy csodadoktor, hanem egyszerűen azt jelenti, hogy a földi problémáink megoldását a legtermészetesebb gyógyszerrel akarja kezelni, és ez a gyógyszer a következő: közel jött hozzánk. Minden embert csak az tud meggyógyítani, hogy hivatkozhat valakire, aki közel jött hozzá, tehát fontos valakinek, ez az egyetlen orvosság földi gondjainkra. Mert mindaz, amire az Isten nélküli ember gondol az élet kérdéseit megoldandó, az egy tévedés, mert a földi ember úgy gondolja, hogy pénzzel minden megoldható.

Csak hogy – éppen az elmúlt napokban sokat gondolkodtam ezen – a szegények minden gondja, baja a hívő lelkeket nyomasztja. Ez a normális, ha nem így van, akkor a keresztény kapukat be kell csukni, ne más csukja be, hanem csukjuk be akkor mi magunk. Ugyanis a világ olyan, amilyen, Jézus nem azért hozta el az Isten országát, hogy kiforgassa a világot a sarkaiból, ezzel nem foglalkozik Jézus. Eggyel foglalkozik, velünk emberekkel, és a mi életünket akarja átalakítani és egy más programba akarja beállítani az embert, isteni tervek megvalósítására.

Vagyis olyan nagyra kellene nőnünk nekünk a hitünkre, a kereszténységünkre hivatkozva, amit Romano Guardini mondott: a kereszténységben nem lehet szegény ember. Csak normálisan kell gondolkodni erről, mert nem az a szegénység, amit általában a pogány világ szegénységnek mond. A legnagyobb szegénység az, amikor az embernek nincs embere. Jézus pedig, aki elhozta az Isten országát, Ő maga lépett hozzánk közel. A kérdés csak az, hogy tudunk-e valamit kezdeni ezzel a jézusi gesztussal. Ő magát adta nekünk, aki értünk lett emberré, mert Isten a szeretetét általa óhajtotta

kinyilatkoztatni. A kérdés az, hogy mi tudunk-e ezzel élni, és ez a mai világ pontosan ezt a kérdést feszegeti.

Hetekkel ezelőtt beszéltem arról, hogy a pogány Római Birodalom romjain fölépült Európa kereszténysége, és ennek a kereszténységnek egyetlen igazsága volt, a szakralitás. A szakralitás pedig azt jelenti, hogy rádöbben az a világ, amikor a keresztény értékekkel találkozott, hogy egyetlen lehetősége van az embernek, keresni az Istent, közelíteni az Istenhez. És a keresztény Európa nagysága pontosan ebből nőtt ki, hogy az ember rátalált az Istenre.

Egyébként talán nekünk a legkönnyebb erről beszélni, mert mi kézzelfoghatóan tapasztaltuk meg, hogy az a nemzet, amely erre az értékrendre épített, az a nemzet volt az egyetlen, amely a keresztény Európa országai közül a megváltott világ értékeire építette föl a maga országát. Hát persze, mert a mi országépítőnk nem apostoli király volt, hanem apostol. Nyilvánvaló az, hogy a mi királyunk nem parancsokat osztogatott, hanem Isten előtt vállalt felelősséget a népért, a nemzetért. És ha ezt az igazságot kézbe vesszük, rátekintünk, fölé hajolunk e fölé az igazság fölé, akkor minden tiszta kell, hogy legyen a számunkra.

Európa a kereszténységnek ezt az igazságát veszítette el, mert ennek a keresztény értékrendnek a legmagasabbja az Isten, az Isten határozott meg mindent. Hát nyilvánvaló, hát az Isten az, aki értünk lett emberré és az Isten az igazság, egy igazság van, az Isten az igazság. Az igazság pedig, Istennek az igazsága, így fogalmazódik meg: Isten szereti az embert. Ebből lehet élni, semmi másból.

Akkor, amikor a francia forradalom letaszította az Istent a trónjáról, akkor kezdődött el igazában Európának a deszakralizálódása, mert a tudomány istennőjét ültette az Isten helyébe. És azóta ez a fajta gondolkodás egyre hatalmasabbra nőtt, meghatározza ma már Európa mindennapjait, hiszen ez az Európa megtagadta az Istent is, megtagadta a kereszténységét is. Következésképpen ne csodálkozzunk azon, hogy akkor, amikor mi sajátos ügyeskedéssel kiszorultunk a lehetőségből, hogy egyáltalán eszébe jutott a magyaroknak, hogy olimpiát szervezzenek, a franciák szervezték az idén az olimpiát és megmutatták az értékeiket az egész világnak, mindenki láthatta ezt. És minő döbbenetes, semmi sem változott.

Sőt, például a napjainkban hallhattuk, hogy a nürnbergi Frauenkirchének a templomkapujában hetek óta a muszlimok hirdetik a maguk igazságait, és bezárták a Frauenkirchét. Azt a templomot, amit 1350-ben egy lerombolt zsinagóga helyén építettek. Pogrom volt, lerombolták a zsinagógát, és a helyére építették a Nagyasszonyunk templomát. Azon gondolkodtam el, mit fognak építeni a Nagyasszonyunk templom helyére, amikor azt lerombolják, mert nem hiszem, hogy egy meccset előrevivő. Mert még el lehetett mondani, hogy a zsinagóga igazságainál sokkal egyetemesebb igazságokkal szembesültünk. Nem azt jelenti, hogy a zsidóság igazságai azok semmik, nem véletlenül mondjuk: zsidó-keresztény örökség, hanem egyszerűen arról van szó, hogy ez az örökség Jézus Krisztus küldetése által kitágult, egyetemessé lett, nem egy népnek az igazsága, hanem az emberiség igazsága lett. Merthogy mindenki azt szeretné magának, amit elhozott a jézusi igazság.

És a jézusi igazság nagyon egyszerűen fogalmazódott meg, amikor az apostolokat küldte a térítő útjukra, a keresztelő útjukra: szeressétek egymást, ahogyan én szerettelek titeket. És az apostolok nagyon jól tudták, csak nekünk úgy látszik, hogy ezt nem hangsúlyozták eléggé, csak a szeressük, szeressük, szeressük egymást. Ahogy én – ez azt jelentette, hogy az apostolok mindegyike tudta, és nem véletlenül vállalta mindegyik a vértanúhalált is, mert tudták az igazságot. Jézus ezzel azt mondta: jobban szeret magánál minket.

Az a boldogság, kedves jó testvérek, amire mindannyian vágyakozunk, ez a boldogság nagyon érdekesen, ugye sokszor emlegetjük, hogy a keresztény örökség a görög filozófiai igazságok világa, aztán a római jognak a világa, és erre épült rá az igazság, ami a jézusi igazság, amely igazság kitágította az ember szívét és elvezetett bennünket a krisztusi igazságra, és a krisztusi igazság pedig a boldogság. Csakhogy a boldogság a krisztusi megfogalmazásban azt jelenti, hogy a másik embert kell boldoggá tenni, nem az én boldogságom a boldogság. A boldogságot nem lehet megszerezni, hány ember próbálja megvásárolni a boldogságot, különböző területeken jár és nézi a piacot, hol tud magának vásárolni egy

kicsit több boldogságot vagy másfajta boldogságot. Ezzel szemben a krisztusi boldogság az, hogy az ember felnő arra az értékrendre, amely Istenre hivatkozik, és ez azt jelenti, hogy a másikat kell boldoggá tenni, mert boldog csak az lehet, aki más boldoggá tesz.

Hát ne csodálkozzunk azon, hogy ma egész Nyugat-Európa szenved. Hát az a cirkusz, aminek tanúi vagyunk nap mint nap, az illegális ideérkezőket nemhogy megállítjuk, hanem kaput nyitunk nekik. És miért? Mert nem születtek meg azok, akik a harmadik évezred Európáját fönn tudják tartani. És miért nem születtek meg ezek az emberek? Azért, mert mi kereszténységet hirdetve nem nőttünk fel arra, hogy az isteni igazság az, hogy a másikat boldoggá tenni. Ha ez működne, akkor lennének házasságok, ha ez működne, akkor megszületnének a gyerekek, ha ez működne, akkor az ember elkötelezett tudna lenni az értéket iránt, ha ez működne, akkor az ember felelősséget tudna vállalni az értékekért.

Ma ott tartunk, mert a liberális gondolkodás legmagasabb értéke odáig vitt el bennünket, hogy nem tudunk szeretni, nem tudjuk egymást boldoggá tenni. Eljutottunk oda, hogy nem tudunk elköteleződni, ezért az életet jelentő alap egyszerűen összeomlott. Ez az alap az elkötelezett férfiember meg asszonyi embernek a kapcsolata, és ez természetesen azt jelenti, hogy ennek az embernek van felelősségtudata. És akkor ebben az esetben nem kell félni attól, hogy az utánunk jövők gondolkodása bátorító, előremutató legyen, ne pedig ijesztő.

Testvérek! A kérdés éppen a mai evangélium kapcsán ez, hogy felnőttünk-e arra, hogy tudunk szeretni, felnőttünk-e arra, hogy tudunk elköteleződni. E nélkül nincs emberi kapcsolat, e nélkül nincsenek emberi közösségek. Elköteleződni pedig csak az tud, aki tud szeretni, és nyilvánvalóan jelenti, hogy van felelősségtudatunk. Felelősségtudata csak annak lehet, akinek vannak értékei. Hát a semmiért miért vállalna felelősséget az ember?

Úgyhogy testvérek el kell ezen a kérdésen igen komolyan gondolkodni. Nem óhajtok beszélni arról, amit a televízióban láthatnak, amit a rádióban hallhatnak, az újságokban olvashatnak, mert remélhetőleg tudunk olvasni, tudunk látni, tudunk egymással beszélni. Ezek az élet kérdései, a kérdés csak az, hogy milyen életet szeretnénk. Gondolkodjunk el ezen a mai vasárnapon, mert választás előtt vagyunk. Halálosan komoly kérdések foglalkoztatják a világot.

Európa megkülönböztetetten a szenvedője ennek a mai helyzetnek, mert keresztény Európáról van szó. Akár még azt is mondhatnám, hogy nekünk könnyű a helyzetünk, mert a világon az egyetlen országgént merjük kimondani a keresztény igazságot. Ami persze nem azt jelenti, hogy mi tökéletesen meg tudjuk valósítani, csakhogy egyről nem szabad elfeledkezni. Ha az Isten az igazság, az igazság pedig az, hogy a másikkal élek, Istentől ezt tanuljuk, akkor ez azt jelenti, hogy az igazság az nem legyőzhető, az igazságot akkor se lehet legyőzni, ha de facto mi rajtavesztünk. Ha mi ráfizetünk, legfeljebb áldozatokká leszünk, de az igazság attól igazság.

Az ember igazsága az, amit Krisztus tanított. Nem a világot akarja megváltoztatni, hanem minket, embereket rá akar nevelni arra, hogy a siketnémaságunk megszűnjön. Halljuk-e még ma is a hozzánk eljövő Jézust? Emmanuel, velünk az Isten! Halljuk a szavát? Értjük? Vagy süketek vagyunk? És tudunk-e emellett tanúságot tenni, kinyitjuk-e a szánkat?

Éppen múlt vasárnap beszéltem erről, hogy a hit önmagában semmit se ér. A hitvallás az azt jelenti, hogy az ember a hitet megvallja, és ez egyszerűen azt jelenti, hogy képviseljük minden helyzetünkben, hogy mi annak az Istennek vagyunk a tanítványai, aki a boldogságra segíti az embert, és mi ezt képviseljük, ha képviseljük. Nyilvánvalóan a hitvallás vallomás nélkül nem hit, megnyilatkozás nélkül a hit az semmi.

Ugye mondják, hányszor hallottam, azt hiszem, életemben ennyiszor semmi más igazságot nem hallottam: én hiszek az Istenben, de nem vagyok vallásos. Na, ezzel aztán kimondja minden ember, hogy nulla az egész hitvilága. Hát ki az az Isten, akit nem vall meg? Ki az ő istene? Tudja?

És akkor még ha vallásgyakorlatokat mondjuk. A legegyszerűbb vallásgyakorlat a mi hitvilágunkban a szentmise, mert ott találkoznak azok az emberek, akik a világ gondját, baját magukra veszik. Mert ehhez isteni segítség kell, annak a Krisztusnak a segítségével, aki az oltáron újra meg újra fölhívja a

figyelmünket arra, hogy áldozatkészség nélkül nem lehet szeretni, senkivel nem lehet összetartozni, nem lehet elköteleződni, nem lehet felelősséget vállalni.

Testvérek, az utolsó pillanatban vagyunk! Egész Európa ránk apprehendál, mert „ezek a magyarok”, szálla vagyunk Európa szemében, sőt a világ szemében is. Éppen most, napjainkban, mintha ez is időzítve lenne, ugye jövő héten lesz az MCC-nek egy nagy programja itt Magyarországon, aminek az üzenete: a szabadság Magyarországon kezdődött – 1989. Tegnapelőtt a kelet-német menekültek közül egy körülbelül 200 embert egybeölelő csoport volt itt, és úgy örültem, hogy pont arról beszéltem nekik, ami a mai világnak a legnagyobb gondja, és ezt külön megköszönték. Mert arról próbáltam őket meggyőzni, hogy mi azért vetettük be magunkat értük, mert úgy gondoltuk, hogy Európa a németek egysége nélkül nem az igazi Európa.

Aztán arról is beszéltem nekik, hogy mit mondtak ők, amikor itt jártak 89-ben és befogadást leltek. Testvérek, külön-külön mindegyik más-más megfogalmazásban ezt jelentette ki. Amikor ugye szembesültünk azzal és ki is fejeztük: hát miért jöttek el? Jobban éltek, mint mi, hát micsoda ostoba döntés ez, hát jól élnek. És a következőt mondta mindegyik egymástól függetlenül, mert bizalmuk abszolút nem volt bennünk, akik a szívünket is kitértük nekik, mert mindenkitől féltünk. Hát így lehet élni? Azt mondták: elvették az örökségünket, az atyák ránk hagyott örökségét.

Hát a kedves jó testvérek, egész Európa jajonghatna, mert az örökségünket vették el, mi pedig hagyjuk. Mert nincs bennünk elegendő áldozatkészség ahhoz, hogy kockázatot vállalva megvalljuk az élet igazságát. Mert mintha azt hinnénk, hogy az az igazság, amit a liberális világ, az Istenellenes világ hirdet, az elhozza a megoldást.

Kedves jó testvérek, a megoldást ismerjük. Reménykedem abban, hogy önöknek lesznek jobb tanítóik és eljutnak erre az igazságra a jövőben. Mert én már öreg vagyok, én ezt már nem érem meg, de tíz év múlva ami lesz itt Európában, azt a nálam fiatalabbak megérik, az önök gyerekei megérik, az unokáik megérik. És hova menekülhetnek? Sehova. Sehova, mert önmaga elől egyikünk se menekülhet el. Legfeljebb Istenre hivatkozva egymáshoz menekülhetünk, mert ez a keresztény igazság, és egyik embernek a gondja mindig a másik ember gondja kell, hogy legyen, mert ez az az erő, ami fenntartja az emberarcú világot.

Kívánom mindenkinek ennek a világnak a munkálását, áldozatosan, kockázatot vállalva, mert ezt helyettünk senki nem fogja megvalósítani. Van Isten, kívánom mindegyikünknek, hogy vegye el a süketségünket, a némaságunkat és ajándékozzon bennünket meg az igazi étellel, amit csak az Isten tud elhozni.

+ *A M E N* +

Szentmise befejezése

Kedves testvérek! Most, amikor az áldással a szentmise befejeződik, gondoljunk a tegnapi napon ünnepelt szentjeinkre, a kassai vértanúkra, mi irtottuk ki őket, saját kezünkkel. És mindenképpen gondoljunk a Szűzanyára, hiszen ma Kisboldogasszony ünnepe lenne, ha nem vasárnapra esett volna ez a nap. Mindenki részesüljön abból a szentségi gazdagságból, amit egyáltalán a Szűzanya hozott el nekünk, magyaroknak és mindazokból a kegyelmi kincsekből, amiket az életüket is odaáldozó testvéreink gyűjtöttek össze nekünk, hogy legyen miből élnünk.

Kedves testvérek, ezt azért hangsúlyozom, mert úgy látom, hogy Budapesten rengeteg templom van, találnak maguknak helyet Budapesten akármelyik templomban, befogadják önöket, ha be akarnak tartozni egy közösségbe. Én úgy gondolom, hogy nekem más irányba kell mennem, mert én azt halálosan komolyan gondolom, hogy a szegények minden gondja-baja normális esetben a hívók lelkét kell, hogy nyomassza. És összegyűjtöm azokat, akik ebben a szolgálatban részt akarnak venni és azok felé indulok el. Gondoltam, hogy ez az utolsó szentmise itt, mert máshova kell tennünk az életünknek a hangsúlyát. Köszönöm, hogy ismerhetjük egymást, és még jövő vasárnap misézek, aztán elköszönünk egymástól.

+ *Á L D Á S* +